

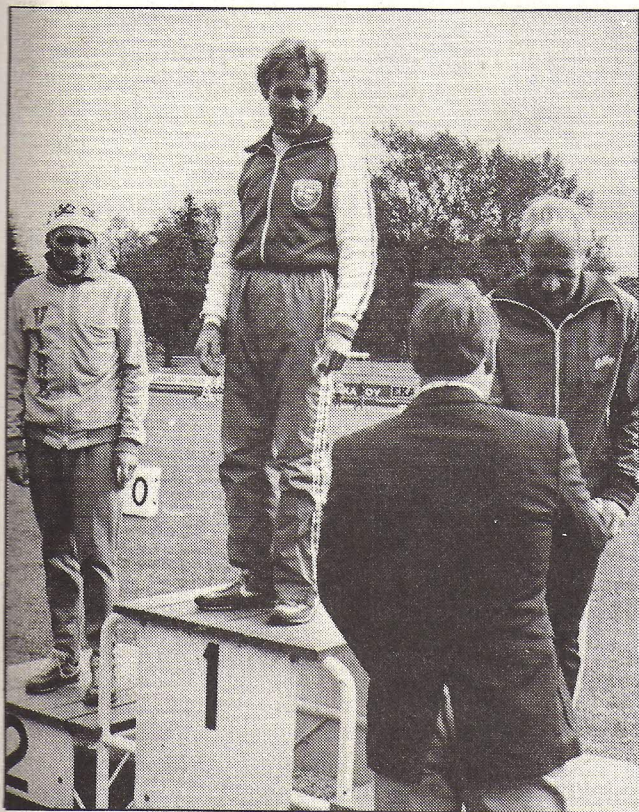

TOIVO VIKMAN

Teksti Olli Karhi
Kuvat Olli Karhi ja Vikmanin albumi

MIM-ehdokkaas

Puerto Ricoon

Ei siinä mitään ihmeellistä ole jos ratakierroksen juoksu voitetaan tuloksella 57,2. Mutta jos sen tempun tekee 58-vuotias suomalainen, niin maailman veteraaniurheilijat pällistelevät ihmetyksestä. Tulos kun sattuu olemaan tuon ikäisten ME.

Mestarilla on nimikin: Hän on Toivo Vikman, kovettu urheilumies Vihdin Nummelasta.

Toivo Vikman on toki urheilu-uransa aikana tehnyt paljon muutakin, mitä on syytä ihmetellä.

Tuore pohjoismaiden mestari Toivo Vikman Turun kisoissa voitokkaan 1500 metrin juoksun jälkeen vuonna 1979.

Tuorein on Topin menestys veteraanien SM-kisoissa Ota-hallissa maaliskuun lopulla. Nummelan mies otti 60-vuotiaitten sarjassa kuusi kultamitalia.

— Ensimmäinen kilpailu, jonka hyvin muistan, oli kansakoulussa. Opettaja oli varsinainen liikuntaintoilija ja hän laittoi koko koulun juoksemaan viisi kilometriä maastossa.

Toivokin paineli menemään, Nokian kumiterämonoilla.

— Ne painoivat kuin lyijy, mutta kun pieni mies sai niihin vähän vauhtia, ei niitä monoja pysäyttänyt mikään. Tulin ensimmäisenä maaliin, vaikka porukassa oli yläluokkien poikiakin.

Toivo on syntyjään Nummelan poikia. Lapsuus kului kuitenkin varsin pitkään Vammalassa.

Sinne rakennettiin 30 metrin hyppymäki. Toivonkin oli sitä päästävä kokeilemaan. Kevyillä lasten suksilla tehty ensimmäinen leiskaus oli kuitenkin koitua kohtalokkaaksi.

— Pelko ei tullut puseroon. Uudestaan piti vaan mäkeen

päästä. Ostin sitten eräältä kaveriltani tämän itsensä tekemät mäkisukset. Kauppahinta oli tasan kymppi.

Mäkiennätys tuossa Vammalan tösässä oli 31 metriä. Toivo leiskautti parhaimmillaan pari metriä lyhyemmän siivun.

Mutta mäkihypyistä ei tullut Vikmanin Topin palavin rakkaus urheilun jalolla tantereella.

Roger Bannister kukistuu

— Ennen sotaa tulivat päämatkoiksi 1500 ja 800 metriä. Nuorten sarjoissa niitä juoksin. Kerran kaverit sitten saivat minut houkuteluksi ratakierrokselle ja siinä tuli heti ensikokeilussa yleisen sarjan piirinmestaruushopea.

Päämatkallaan 800 metrillä Topin ennätykseksi jäi 1.58,7. Sen hän juoksi 18-vuotiaana, vähän ennen sotaan lähtöään.

Maaotteluedustukin oli tuohon aikaan perin lähellä. Maaottelua ei kuitenkaan koskaan tullut. Tuli sota.

Ennen sitä ehti Topi vielä juosta erään hyvin mieleenpaineeseen kisan.

— Eläintarhan kentällä järjestettiin niin sanotut amerikkalaiskisat. Siellä saalistin tosi suuren päänahan. Tonnivito- sen lähtöviivalla oli vieressäni maailman ensimmäinen haamumaileri Roger Bannister. Sen jälkeen en miestä enää nähnytkään, kun en viitsinyt matkalla vilkuilla taakseni.

Rintamaurheilua

Rintamalla oli mahdollisuus jopa kilpailemiseen.

— Majuri S.O. Lidgren oli urheiluhullu mies ja värikäs persoona muutenkin. Hän meille kisoja järjesti. On minullakin muistona Vallilan Pataljoonan mestaruuslautanen maastojuoksusta.

Asemasodan aikana oli muuallakin jonkin verran kilpailutoimintaa, mutta Vallilan Pataljoona oli maankuulu urheilustaan sodan aikana.

Sodan jälkeen urheilu vähin erin unohtui.

— Vuonna -51 minua pyydettiin mukaan piiriotteluun 1500 metrille. Koskaan ennen en ollut harjoitellut, mutta nyt kun olin jo ollut parisen vuotta kilpailematta oli pakko vähän valmistautua sille tonnivitoselle.

Topi kertoo, ettei siihen aikaan juurikaan harjoiteltu, kilpailtiin vain. Siihen aikaan tiellä juoksevaa miestä katsottiin aika pitkään.

Harjoittelu tuotti kuitenkin tulosta. Viimeisestä kisasta jäi ihan hyvä mieli. Topi tuli toiseksi Eero Tuomaalan jälkeen. Tuomaalahan oli tuohon aikaan huippukuntainen maootelumies. Tosin paremminkin vitosella ja kympillä. Ei Topi ollenkaan huonolle miehelle hävinnyt.

Televisio painoi

Työ ja perhe tulivat sitten niin tärkeiksi, että urheilu jäi perin vähäiseksi viidentoista vuoden ajaksi.

Vasta vuonna -75 tuli Topille taas mieleen liikunnalliset riennot.

— Jouduin kerran kantaamaan telkkaria kolmanteen kerrokseen. Joka kerroksen välillä oli pakko huilata. Tuolloin havahduin, että onko kunto tosiaan näin huono, ettei jaksa

työtänsä kunnolla tehdä. Topi painoikin 17 kiloa enemmän kuin tänä päivänä.

— Aloin käydä pururadalla, mutta kyllä alku oli mahdollottoman vaikeaa.

Vähin äänin kunto nousi. Kilpailuvietti iski.

— Ensin lähdin varovasti mukaan kunnan maastojuoksuun ja yleisurheilukisoihin yli-ikämiesten sarjaan.

5 kultaa SM-kisoissa

Toivo Vikman teki 1978 läpimurtonsa suomalaisen veteraaniturheilun terävimpään kärkeen. Mies ilmoittautui Otaniemessä pidettyihin SM-kisoihin. Piti juosta 200, 400, 800 ja 1500 metriä. Jälki-ilmoittautuneena hän pääsi vielä mukaan satasellekin. Ja mestaruus tuli joka matkalla.

Mutta ne olivat vasta alkusoittoa Topin menestykselle 55-vuotiaitten sarjassa.

Vuotta myöhemmin oltiin sitten jo mukana suuremmissa kuvioissa. Hannoverissa järjestettiin veteraanien MM-kisat ja Nummelan Kisaajat lupasivat maksaa puolet Topin matkakustannuksista.

Kotipitäjään palasi puolenmailin maailmanmestari ja mailin hopeamitalisti. Ja 800 metrin voittoaika oli silloin maailmanennätys 55-vuotiaitten sarjassa!

Maailmanennätysmies

Tähän päivään mennessä on Toivo Vikman saalistanut noin nelisenkymmentä Suomen mestaruutta. Viimeisimmät ovat tämän kevään hallikisoista, "vaatimattomasti" kuusi kultaa.

PM- ja EM-mestaruuksiakin on kertynyt jokunen.

Viime kesänä Topi teki todella rajun tulossarjan radalla: 12,4 — 26,0 — 57,2 — 2.14,4. Siinä on tekemistä nuoremmillakin. Tämän maapallon kamaralla ei vielä koskaan ole elänyt ihmistä, joka olisi 58-vuotiaana juossut yhtä kovaa 400 ja 800 metriä kuin tämä Nummelan ikiliikkuja. Tulokset ovat voimassaolevia maailmanennätysiksi!

Vähän mutta tehokkaasti

Topi kertoo nykyään harjoittelevansa äärettömän vähän. Vajaat parikymmentä kilometriä on normaali viikkoan-

Toivo Vikmanin olemuksessa on nuorekasta voimaa, joka vauhdittaa miehen ikäistensä joukossa maailman huipulle.

nos. Joskus määrä jää puolta pienemmäksi.

— Kesällä teen sitten veto-harjoittelua, joka toisinaan on hyvinkin raakaa. Laatu korvaa määrän, ei pelkkiä lenkkejä juoksemalla rata-kisoja voiteta.

Enemmän tietoa veteraaneille

Toivo Vikman ei näe veteraaniturheilussa oikeastaan mitään negatiivista. Ainoa puute on tiedonpuute. Enemmän pitäisi saada informaatiota oikeista liikuntatottumuksista.

— Sen takia me veteraanit odotetaan Ikiliikkujalta aika paljon.

Topi uskoo, että niillä, jotka jatkavat yleisen sarjan aktiivipäivistään suoraan veteraaniturheilun pariin ei ole mitään ongelmia. Sen sijaan valistusta tarvitsevat ne, joille on tullut pitkä katkos väliin.

— Ja sekin pitää muistaa, ettei juoksu kaikille sovi. Ruumiinrakenne voi olla esteenä, samoin ylipaino. Hiihto, pyöräily ja uinti ovat hyviä aloittelulajeja. Tärkeintä on kuitenkin pitää järki mukana. ●